Tiende jaer. Nr 16. Zaterdag, 7 February 1863.

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De POSTRYDER verschynt s'dingsdags, s'donderdags en zaterdags.
Men schryft in te Tongeren by M.-F. COLLÉE, boekdrukker uitgever van dit blad. groote markt, nr 20, en by alle postdirecteurs.
Alle toezending van brieven, annoncen. geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaeld op 7 fr. binnen de stad.
» » 8 fr. buiten »
Een blad afzonderlyk. . . . . 20 centimen.
De aenkondigingen, per drukregel. . . . . 15 »
De reklamen » . . . . . 25 »

By het zenden van aenkondigingen is eenieder verzocht duidelyk uit te drukken of dezelve in den POSTRYDER alleen, of wel ook in het fransch blad, le COURRIER DU LIMBOURG, moeten opgenomen worden. Deze laetste, voor verscheidene achtereenvolgende keeren gegeven genieten voordeeliger conditiën.

TONGEREN, DEN 7 FEBRUARY.

Eene handvol waerheden.

Waertoe kan de oorlog dienen in de XIXe eeuw, en by gevolg, waerom een leger houden?

Ik begryp den oorlog ten tyde der *Iliade*. Men voerde hem toen om het land van den gebuer te plunderen en de bevolking in ketenen te slaen. Het was de gewapende diefstal, een middel om zonder werken te leven. Men noemt dit bedryf: *Heldhaftigheid*. Toen haette en verworgde men zynen vyand hartelyk.

Maer, welk is het volk dat heden tegen een ander oorlog zou dryven om het van zynen rykdom te berooven en eene landstreek in eene woestyn te veranderen? Indien Frankryk Engeland ruineerde, dan zou het ten zelfden tyde ook zich zelf ruineeren, want Europa is ten huidigen dage slechts een en hetzelfde handelshuis.

Neen, heden vechten wy maer voor memorie, omdat wy vroeger hebben gevochten, en dat wy in onze liefde voor het verledene de vechters met den naem van helden bestempelen. Wy houden er dus aen het bedryf te bewaren uit eigenliefde; wy doen er zelfs *coquetterie* by; wy gaen naer 't vuer met een geborduerd kleed en geleid door opera-muziek. Na de stryd geven de overwinnaers feesten aen de overwonnen, en de eenen gelyk de anderen, aen dezelfde tafel gezeten, drinken champagne-wyn op gezamentlyke kosten en boffen wederzydsch op hunnen moed.

Men zou kunnen zeggen van eenen veldslag dat het eene geld-operatie is, hierin bestaende: een zeker getal mannen te betalen om hun de beenen te doen breken, en daerna een zeker getal andere mannen te betalen, chirurgyns genaemd, om de gebroken beenen te *repareren*. Ware het niet beter zoo Europa, heden, een kleine protokol teekende, aldus opgesteld: « *De oorlog is afgeschaft!* » Frankryk zou het zelf kunnen alleen teekenen; dat Frankryk ontwapene en Europa volgt het gegeven voorbeeld. Wat zou Frankryk kunnen vreezen? Dat men het zonder reden aenrande? Zyn er geene veertig miljoen Franschen om het stopwoord te geven?

Denkt gy er aen? Waer zou de krygsroem blyven, de afgod van het fransche volk? Welhoe! gy zyt zoo wreed, te willen dat een man die ingeriemd is, het latje in getemperd stael te huis late dat op zyn been rammelt, dat stukje stael dat snydt en steekt? Maer hoe zal men dan eenen *man* en eenen burger onderscheiden?

Och, Heere God! Ik weet wel dat men in Frankryk den oorlog voor den oorlog en zynen profeet Béranger aenbidt. Maer moet men toch van een beeld verschrikken? Eene anekdoot zal ons desaengaende misschien gerust stellen.

Het was in de eerste tyden van 't christendom en in de stad Alexandrië, voor zoo veel ons geheugen getrouw is. Het volk van Egypte was in nood over een godsdienst, het aenbad Osiris. Maer het wilde graeg Jesus aenbidden.

Op zekeren morgend was de menigte vereenigd rond het beeld Osiris. 'T was een schoone afgod, 's minstens twintig ellebogen hoog, en van top tot teen in het vermiljoen geschilderd.

— Die god draegt den bliksem op zyn voorhoofd, zei een der omstaenders.

— Die god is slechts een stuk hout, zei een andere.

En om het te bewyzen beklimt hy het autaer, en, met een hamerslag breekt hy het hoofd van het beeld.

Wat denkt gy dat er gebeurde? De hand van den beeldstormer verdroogde misschien? Geenszins. Er liep eene muis uit het hoofd van denafgod.

In den omtrek van Spa.

Men heeft in de centrale sektie der Kamer, andermael de speelbank van Spa gekritikeerd — dat duivelsche spel, waer ieder jaer zoovelen hun ongeluk voor het volgende van hun leven moeten vinden, en hetwelk niettemin door het gouvernement hardnekkig in voege wordt gehouden.

Men heeft wel is waer aengedrongen, op eene algeheele afschaffing van het spel; maer meestendeels heeft men het gouvernement gepraemd om ten minste maetregels te nemen tegen de toenemende speelzucht van den werkman, uit den omtrek der badplaets.

Wie ooit een zondag te Spa heeft doorgebragt, zal de *roulette* omringd hebben gezien, door persoonen uit de werkende klasse: arbeiders, fabriek- en mynwerkers, landbouwers, zoo mannen als vrouwen, zoo grysaerds als jonge meisjes.

De spaerpot van lange maenden; het werkloon in het bittere zweet verdiend; de huishuer en het pachtgeld, misschien het geld van het verpande goed — misschien erger! wordt opgestreken en de hoop op winst, jaegt die vroeger zoo vreedzame bevolking, in groote groepen naer het *groene tapyt*.

Wy hebben er gezien die den zak vol vyffrankstukken gewonnen hadden, maer het was alsof de duivel het geld in den zak deed dansen en zy niet tevreden waren voor dat het laetste stuk weêr op het nummer der *roulette* geworpen was.

Wy hebben er gezien, die met de vreugd in het hert de speelzael verlieten; anderen die bleek van ontsteltenis en wanhoop dat gevloekte huis ontvlugtten, waer zy hunne hoop en toekomst voor langen tyd, in den zak van den koelen en onverschilligen *croupier*, hadden zien verdwynen — en de eersten, zy die wonnen — doch hun getal is heel klein — de eersten waren nog het meeste te beklagen.

Den daerop volgenden zondag zullen zy weêr gekomen zyn, met altyd meer speeldrift in de ziel; de gansche week droomende van goud, van stapels goud en zich meer en meer overtuigende, dat het veel gemakkelyker en pleizieriger is zich ryk te spelen, dan wel dag in dag uit, eerlyk en gewetensvol, voor zyn brood te moeten werken.

Alles hangt af van het rollen der dobbelsteenen: ryk — of arm; weelde — of armoede; gevierd zyn in de wereld, en glinsteren en schitteren — of eeuwig vergeten moeten blyven: de tentatie is groot.

Men ziet slechts den schoonen kant der toekomst; men ziet niet dat achter al die tooverpracht, al die schatten, al dat beloofde land, — honderd tegen één, een ellendig leven, eene donkere gevangenis, of een zelfmoord verborgen is.

Het gouvernement is de medepligtige van den *croupier*: ze deelen immers samen het geld van den werk-

DE DRIE GOUDSTUKKEN,

DOOR CHARLES DICKENS.

(*Vervolg en einde.*)

— Welnu! naer welken kant is hy nu? zegde Tom, die intusschen eenigermate van den schrik bekomen, zyn oude manier weêr begon aen te nemen, en op zyne pistool klopte, alsware hy chef van een bandieten-korps in een melodrama.

Ik antwoordde hem dat ik te veel verschrikt was geweest, om op te letten, welken weg hy had ingeslagen. Tom verstond zich goed op het stroopen, ofschoon hy van zynen vader betere dingen moest geleerd hebben.

— Ik heb wel eens eenen haes hooren springen op honderd passen afstand, riep hy, en ging met zyn een oor digt aen den bevrozen grond liggen.

Het bleef langen tyd doodstil. Wy hoorden alleen onzen adem, en dien van ons peerd.

— St! zegde Tom eindelyk. Hy heeft zynen schuilhoek verlaten. Ik hoor eenen man stappen, heel ver aen den linker kant. Neem eene pistool, wy zullen hem volgen.

Ik nam nu myne pistool, en vond den vuersteen op de pan. De dief had dus met myn eigen wapen op my gevuerd; en geen wonder dat het zoo spoedig was afgegaen, want Tom bekende nu dat hy denkelyk had vergeten den haen weêr in rust te zetten.

— Geene zwarigheid, riep Tom verder, ik zal hem met myne pistool op zynen pels branden, en gy kunt hem met den kolf van het uwe den kop inslaen. Wat ik zeg! 't Is geen zaek om slecht volk te sparen. Ik schiet zoodra ik hem zie.

— Niet voor dat ik u gezegd heb of het de roover is, ja of neen.

— Zoudt gy hem herkennen, denkt gy?

— By de vlam van het kruid heb ik een paer akelig verwilderde oogen zien blinken, die ik nooit zal vergeten.

— Kom aen dan! zegde Tom. Wy krygen dry-honderd pond tot belooning en zullen den diet zien hangen bovendien.

Wy begaven ons op weg, langzaem en zonder gedruisch in de rigting door Tom aengewezen. Van tyt tot tyd boog hy zich met het oor op den grond, en telkens mompelde hy zacht:

— Wy hebben hem, wy hebben hem!

Wy gingen dus voort, altoos even omzigtig als vroeger. Op eens riep Tom:

— Hy keert terug. Hy heeft ons al dien tyd van het spoor zoeken te brengen, en is nu op weg naer het dorp.

— Dan moeten wy ons plan veranderen, zegde ik en maken dat wy daer voor hem aenkomen. Als wy hem den pas afsnyden, kan hy ons niet ontsnappen; en ik ben zeker, dat ik hem herkennen zal wanneer ik hem by keerslicht zie.

— Wat ik zeg! zoo moet ons plan zyn, hernam myn kameraed: Wy zullen hem aen den ingang van het dorp opwachten en als hy komt oogenblikkelyk aenhouden.

Wy kropen door eene opening der haeg en waren toen weêr in de dreef die naer het dorp geleidde. Het werd nu zeer laet en de koude zoo streng, dat niemand zonder noodzakelykheid den neus buiten de deur zou hebben gesteken: Wy hoorden ook niet het minste geluid in het gansche gehucht, dan het getik van de kerkklok, en het slaen van ieder kwartier, dat by den prikkelbaren staet onzer herten en zinnen, als arttilerievuer ons in de ooren klonk.

Digt by de kerk, die met haer lagen steenen muer en stompen toren, den ingang van het dorp als eene vesting scheen te bewaken, lag een oud vervallen gebouw, zoo ver over den weg vooruit, dat er tusschen dit en de kerk niet meer dan acht of tien voet ruimte overbleef. Wy kwamen terstond op de gedachten dat zoo wy ons daer binnen posteerden, erniemand het dorp in of uit kon gaen, zonder door ons te worden opgemerkt.

Wy luisterden eene poos aen de deuren en vensters van het oude huis, maer hoorden of zagen niets. zoodat wy er uit opmaekten dat het onbewoond was. Zacht stieten wy de voordeur open, en klommen een nauwen steenen trap op, om een venster in den voorgevel te bereiken, dat ons op den weg reeds in het oog was gevallen en van waer wy den heelen toegang van het dorp zouden kunnen overzien, toen wy eene stem hoorden fluisteren: Zyt gy daer William?

Wy hielden ons een paer minuten doodstil, maer wy hoorden niets meer; de vragende stem bleef onbeantwoord. Wy plaetsten ons nu aen het venster, en luisterden naer het minste gerucht. Zoo bleven wy langen tyd luisteren. Menig kwartier had intusschen van den ouden kerktoren gegalmd, en was in de « eeuwige melodiën » weggestorven. Wy begonnen reeds te wanhopen of wy immer het voorwerp onzer nasporing zouden ontdekken, toen Tom my op eens aen den elleboog stiet:

— Wat ik zeg! fluisterde hy zoo zacht mogelyk. Ik hoor voetstappen daer ginds aen den hoek. Zie! daer is een man onder de haeg, hy ziet op naer het raem naest ons. Daer, daer is hy. Houd hem in 't oog. Ho! stil; hy gaet de laen over. Hy komt regt op het huis af.

Werkelyk zag ik eenen man omzigtig den weg oversteken, en de deur van hetzelfde huis waer wy ons bevonden binnen sluipen. Doch wy hadden geen licht, en wisten niet hoe de kamers met elkander in verband stonden. Het werd weder stil. Nog eens klonk er een kwartier van den ouden kerktoren, als wilde hy ons waerschuwen dat de nacht snel voorbyging. Wy besloten byna ons plan op te geven en naer de plaets terug te keeren, waer wy ons arm oud peerd gelaten hadden, toen Tom's elleboog my andermael aenstootte.

— Wat ik zeg! fluisterde hy, daer komt iemand, zie! en hier wees hy my op een zwak schynsel tegen de daksparren boven ons hoofd.

Het licht kwam uit de naeste kamer, en blonk door de zolderbindten heen, die niet met planken waren gedekt, zoodat de beide vertrekken, dat waer wy ons bevonden en het aenpalende, een gemeen dak hadden. De scheimuer tusschen dezelve was niet hooger dan zeven of acht voet.

Wy zouden dus alles hebben moeten hooren wat er gezegd was, maer spitsten onze ooren te vergeefs, en vernamen niet het minste geluid. Het licht bleef echter branden, wy zagen het door de balken heen flikkeren tot boven